

Økonomirapportering pr 31.12.2018

Vurdering av økonomisk situasjon

Vi viser til innsendte budsjett/økonomirapportering 14.12.2018. Det er ingen vesentlige endringer siden forrige rapportering.

KHMs økonomi er god, overføring av ubrukte midler har økt med 7 millioner (uten interne prosjekter). I 2015 opprettet KHM flere interne prosjekter for både å synliggjøre overfor UiO og holde kontroll med midler tildelt direkte fra KD til øremerkede prosjekter. Dette gjelder spesielt Saving Oseberg og Kongsgårdsprosjektet Avaldsnes. I tillegg var det enighet med UiO sentralt at store deler av «overskuddet» skulle avsettes på interne prosjekter til fornying av utstillingene i Historisk museum. De interne prosjektene har ved utgangen av 2018 en ubrukt saldo på 31,9 millioner. Det er verd å merke seg at dette ikke er ubrukte midler som kan benyttes til andre formål, men er øremerkede midler og vil bli brukt de neste tre årene.

Summer av Regnskap	År		
Interne prosjekter	2017	2018	Diff
000000 Uspesifisert	-29534	-36597	7063
000208 Saving Oseberg	-11473	-11406	-67
000286 SO-forebyggende	1223	2526	-1302
000209 Centre for Viking-Age Studies	-1254	-1015	-239
000256 Arv - kjerneutstilling	-3950	-3950	
000257 Forvandling - kjerneutstilling	-3223	-1743	-1480
000258 Kontroll - kjerneutstilling	-7183	-6872	-311
000259 Kollaps - kjerneutstilling	-2650	-29	-2622
000281 Kongsgårdsprosjektet Avaldsnes - KD	-10000	-9396	-604
Totalsum	-68044	-68482	438

Overføring ubrukte midler basis og interne prosjekter.

Det er satt av betydelige midler til fornying av utstillingene i Historisk museum. Dette er kostnader som vil påløpe de to neste årene. Totalt er det satt av 41,6 millioner til fornying i Historisk museum, 12,6 millioner er satt av på interne prosjekter og gjelder 1. etg. HM (se for øvrig detaljert oppsett i økonomirapporteringen 14.12.2018).

Basisvirksomhet

Beløp i mill. kr	Årsregnskap 2017	Årsregnskap 2018
Inntekter	-186,52	-194,21
Personalkostnader	110,25	122,52
Driftskostnader	76,32	95,20
Investeringer	3,30	5,57
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	3,35	29,09
Nettobidrag	-26,47	-29,58
Prosjektavslutning	-0,04	0,08
Isolert mer-/mindreforbruk	-23,15	-0,41
Overført fra i fjor	-44,91	-68,07
Saldo	-68,07	-68,48

Inntekter

Hovedårsaken til de positive tallene skyldes i hovedsak stabile og gode billett- og salgsinntekter på VSH. 2018 ble et like godt år som 2017 som var et rekordår med over 500.000 besøkende til museet. KHM har en økning i salgsinntekter på 2,7 mill fra 2017 til 2018, resultatet er 960' bedre enn fjoråret. KHM har økt billettprisen to ganger de siste årene, og dette sammen med økning i besøkstallene er hovedgrunnen til at økonomien nå er særdeles god. Det er også en dreining mot flere solgte fullprisbilletter (voksen).

Personalkostnader

Personalkostnadene øker og noe av dette er en planlagt økning, og har vært meldt inn tidligere. KHM følger stillingsplanen og faser inn stillinger som er et resultat av ny kompetanse og rekrutteringsplan. Ved utgangen av 2020 vil lønnskostnadene falle noe da prosjekt Saving Oseberg går mot en avslutning.

Det er verd å merke seg at KHM nå har 17 fast ansatte knyttet til eksternfinansiert virksomhet. Stillingsene er ansatt fast på basis med frikjøp mot prosjekter. Dette er en konsekvens av midlertidighet over lang tid, men også for å oppnå bedre kontroll og riktig timeføring på arkeologiske utgravingsprosjekter. Konsekvensen med denne løsningen er at KHM må dekke ca 30 % av lønnskostnaden av basismidler. Kostnadene knyttet til denne gruppen ansatte må også ses i sammenheng med frikjøp (nettobidraget).

Driftskostnader/investeringer

Driftskostnadene øker og vil øke ytterligere de neste 2 årene. Dette henger sammen med fornying av utstillingene i Historisk museum. Det er nå rom i LTB for ytterligere fornying i HM i tillegg til tidligere avsatte midler på interne prosjekter. Vi viser til en mer detaljert redegjørelse for dette i budsjettleveransen 14.12.2018.

Risiko basis

Den største usikkerhetsfaktoren i foreliggende langtidsprognose er knyttet til nytt museumsbygg på Bygdøy. Dette gjelder i hovedsak om museet får stor nok kompensasjon knyttet til inntektsbortfall og hvordan man løser lønnskostnadene til fast ansatte i denne delen av virksomheten. I tillegg vil planlegging av nye utstillinger i nytt museumsbygg kreve mye av de ansatte samt ha en økonomisk konsekvens.

Usikkerheten knyttet til den strukturelle svakheten i KHM's økonomi er velkjente. Med en ekstern finansieringskomponent på over 50 %, som i stor grad er knyttet til inntekter fra billettsalg og museumsbutikk, vil det alltid være en risiko knyttet til svingninger i makroøkonomien og spesielt innenfor reiselivs- og turistmarkedet. I tillegg kommer den ovenfor nevnte usikkerhet knyttet til svingninger i volumet av arkeologiske utgravninger og innføring av incentiver knyttet til BOA.

Inntekter

I kommende 5 års periode er inntektsøkningen de siste årene fra egne inntektskilder lagt inn som en forventet inntekt også de neste årene. Tilsvarende er gjort på kostnadssiden. I løpet av 2019 vil det bli klarere hvilke konsekvenser en stenging av VSH vil få for KHM og hvilke eventuelle grep som må tas for å holde økonomien under kontroll.

Personalkostnader

KHM erfarer at fast ansettelse av «prosjektansatte» som tidligere gikk på midlertidige kontrakter har en kostnad. Erfaringen viser at det ikke er mulig med 100 % frikjøp, men at det realistiske ligger mellom 70 - 80% maks. I tillegg vil det være noe risiko knyttet til at så mange er fast ansatte hvis en nedgang i prosjektvolumet skulle bli en realitet.

Driftskostnader

De neste tre årene er det satt av betydelige midler til fornying av utstillinger i HM. Usikkerheten knytter seg til prosjektenes fremdrift, som er avhengig av at vi klarer å koordinere utstillingsproduksjonene med det pågående Klimaskjermprosjektet for utvendig rehabilitering av museet.

Eksternt finansiert virksomhet

Beløp i mill. kr	Årsregnskap 2017	Årsregnskap 2018
Inntekter	-69,88	-60,14
Personalkostnader	12,12	12,47
Driftskostnader	25,80	25,61
Investeringer	0,08	0,03
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-31,87	-22,03
Nettobidrag	26,39	29,47
Prosjektavslutning	0,04	-0,08
Isolert mer-/mindreforbruk	-5,45	7,36
Overført fra i fjor	-69,73	-75,75
Saldo	-75,18	-68,39

KHMs prosjekt portefølje består i hovedsak av arkeologiske utgravingsprosjekter. KHM har i liten grad andre typer eksternt finansierte prosjekter. Ved utgangen av 2018 har KHM 7 aktive NFR prosjekter og et EU prosjekt hvor vi er deltaker.

Inntekter

2018 har vært et bedre år når det gjelder utgravingsprosjekter enn hva 2016 og 2017 var. KHM har fått noen store prosjekter og disse bidrar i større grad til en bedring av nettobidraget enn mange små. De siste årene har denne virksomheten vært rimelig stabil, men med noen svingninger fra år til år.

Personalkostnader/Frikjøp

Størstedelen av ansatte som jobber med utgravingsprosjektene ansettes på basis og skriver timelister som grunnlag for frikjøp mot ulike prosjekter. Denne måten å løse bemanning knyttet til prosjekter har tvunget seg frem av to grunner. Det ene er knyttet til midlertidig ansettelse. Den andre årsaken er krav til føring av timelister, hvor vi må dokumentere at det ikke er ført timer på prosjekter knyttet til sykdom, møter, opplæring, trening i arbeidstiden, bevegelige helligdager o.l., jf. Nasjonale retningslinjer for budsjettering og regnskapsføring av arkeologiske utgravninger. Slike lønnskostnader skal i henhold til retningslinjene dekkes av overheadsatsen. Det er kun rene arbeidstimer som del av frikjøpet som blir godkjent ved direktoratets kontroll av regnskap.

Driftskostnader

Typiske driftskostnader i våre prosjekter er, leie av gravemaskiner, analyser (C-14, pollen o.l.), reisekostnader, kost- og nattillegg, leiebil m.m. Volumet på disse kostnadene henger sammen med resten av denne virksomheten og kan i liten eller ingen grad påvirkes.

Risiko EFV

Prosjektansatte, ansettes på basis og frikjøpes mot prosjektene. Risiko for at mye av tiden ikke kan identifiseres og dermed ikke føres som frikjøp. Risiko for at volum av prosjekter avtar og at KHM sitter med for mange fast ansatte som ikke kan frikjøpes mot prosjekter, samt mindre overheadinntekter og RBO.